



Een vervalsers OP PANTOFFELS

Marie-Louise Doudart de la Grée schreef een roman *EMAUS*, over de geschiedenis van Han van Meegeren's bejaamde vervalsing. Met tekeningen van Han van Meegeren.

Het geval Van Meegeren heeft sensatie verwekt. Het is niet de eerste maal dat experts zich hebben vergist, of dat de vervalsers door technische bekwaamheid het praktisch onderzoek een slag voor is geweest.

Er zijn vele vervalsingen ontmaskerd zonder dat dit stof heeft doen opwaaien. Maar de ontdekking dat de Maaltijd te Emmaus een bekwaam nagebootste vervalsing was, heeft wel sensatie verwekt. Niet alleen om de naam Vermeer, maar omdat van de „ontdekking” van dit schilderij veel ophef is gemaakt, omdat velen het hadden gezien en omdat het publiek zich weer eens de vraag stelde of de kunstwaarde van een schilderij, dat door experts aan Vermeer was toegewezen, ineens niet meer bestond wanneer bleek dat niet Vermeer maar een zekere Van Meegeren het had gemaakt.

Van Meegeren heeft dit schilderij, en andere, vervalst, speculerend op het gezag van een groot kunstenaar, wiens werk in de loop van eeuwen als van grote waarde is geijkt. Hij speculeerde op het technisch onderzoek, dat het schilderij in een zekere periode van een vervlogen eeuw zou lokaliseren, in de tijd van Vermeer.

Er is nu over dit geval een boek verschenen, een roman over deze vervalsers van nature, door een dame, Marie-Louise Doudart de la Grée en men fluistert, dat in Amerika van dit verhaal een draai-boek zal worden gemaakt.

Men mag aannemen, dat de schrijfster haar gegevens aan Van Meegeren in persoon te danken heeft. Dit boek bewijst in ieder geval dat deze Van Meegeren een vervalsers van nature is; erger, dat hij weinig fatsoen en geen karakter bezit. Men moet ook aannemen dat de schrijfster een mateloze bewondering heeft voor

het „genie” Van Meegeren, dat tenslotte Vermeer heeft „vervolmaakt”.

Dat deze bewondering zich uit in een driestuiversroman pleit dan in ieder geval niet voor haar en ook niet helemaal voor het genie in kwestie. De geniale mens heeft gewoonlijk weliswaar zijn eigenaardigheden, maar deze hoofdpersoon heeft alle eigenschappen van de rancuneuse puber. Natuurlijk is hij in de ogen van Marie-Louise het onbegrepen genie, dat zijn hele leven gebukt gaat onder de psychologische wreedheden van zijn hardvochtige vader en natuurlijk is tegen die bullebak ook de moeder niet opgewassen. Ook komt op 't juiste ogenblik het jonge meisje heel schilderachtig, in het riet, te voorschijn, en wordt het genie al spoedig verleid. Halverwege het boek maken vrouw en kinderen plaats voor de vrouw die de grote kunstenaar begrijpt, hem leidt, aanspoort, kortom, die zijn muze is en hem tenslotte volgt.

Het geval Van Meegeren is, geloof ik, onverkwikkelijk; dit boek is onsmakelijk. Het is slecht geschreven, met bijna alle trucjes voor de goedkope smaak, wél beproefd door wijlen Courts Mahler. Het is een wee, sentimenteel product van een onzindelijke geest. Het is een nare speculatie op de sensatiezucht van halfwassenen. Het beproeft de heer Van Meegeren voor te stellen als een miskend genie en tekent hem als een klein mannetje met een zeer duidelijk minderwaardigheidscomplex. Dit alles afwisselend in zwijmelend, grof of dronkemans-proza.

Mevrouw Marie-Louise heeft, neem ik aan, Van Meegeren willen rehabiliteren; dit boek belast hem van de eerste tot de laatste regel. Over Marie-Louise kan men er dan beter het zwijgen toe doen.

A. W. Bruna en Zoon te Utrecht heeft dit boek voor de prijs van maar liefst /9.75 uitgegeven; het doet haar in geen enkel opzicht eer aan. Deze uitgave is in onze tijd van papiernood een schande.

JOHAN VAN DER WOUDE.